

Iránytű
a
Tradíció néprajzi gyűjtőpályázat elkészítéséhez

1. Néprajzoktatás és gyűjtőszakkörök témacsoport a. altéma/ Hon- és népismeret tantárgy helyi segédanyagának helyi gyűjtésekre alapuló kidolgozására a kerettanterv és a szülőföld témakörének közműveltségi tartalmainak figyelembe vételével. **b. altéma/** az élő népművészeti gyűjtő, dokumentáló és/vagy alkotótevékenységet folytató oktatási, közművelődési intézmények, egyesületi keretek közt működő szakkörök, alkotókörök számára.

Pedagógusoknak ajánlásaink: Az új Nemzeti alaptanterv és a Kerettantervek ötödik évfolyamon kötelezően választható tárgyként tartalmazzák a Hon- és népismeretet, illetve a Dráma és tánc tárgyakat, valamint szabadon választható tárgyként megjelenik a néprajzi ismereteket tartalmazó Hon- és népismeret az alapfokú oktatás minden évfolyamán. Ezért hívjuk fel a pedagógus kollégák figyelmét a pályázat kínálta lehetőségre, amelynek keretében helyi gyűjtéseikkel szemléletesebbé, személyesebbé tehetik a gyerekek ismereteit, közelebb hozhatják hozzájuk szülőföldjük értékeit. A helyi hagyományokat, lakóhelyük vagy egy kiválasztott táj népi kultúrájának összegyűjtött elemeit olyan módon dolgozzák fel, hogy az segítse az iskolai oktatást. Az így elkészített legjobb oktatási segédanyagokat közzé tesszük a Magyar Néprajzi Társaság honlapján is és egyéb szakmai fórumokat is ajánlunk a megjelentetésre. *Megjegyzés: A gyermekek számára készült pályázati szekció útmutatóját is itt adjuk közre, tekintve, hogy az általános iskolás korúak tanári, tanítói vagy szülői, nagyszülői indíttatásra nyújtanak be pályamunkát.*

Gyerekeknek ajánlásaink: Az általános iskolás korú gyerekek pályázati részvételére is számítunk. Arra ösztönözzük az érdeklődőket, hogy gyűjtsék össze saját szülőföldjük, vagy egy kiválasztott néprajzi táj, egy település gyermekéletének jellemzőit, a különböző korosztályok játékeit. A gyűjtés során vegyék figyelembe a nagyszülőket, a szülők és saját korosztályuk gyermekéletének jellemzőit is. Gyűjtéseik alapján hasonlítsák össze a különböző korszakokban a gyermekek családon belüli feladatait, iskolai tevékenységeit és tanfelszerelésüket, játéktárgyait és közösen játszott játékaikat fiúk és lányok esetében egyaránt. Lehetőség szerint minél több játékeszközzel készüljön rajz, fénykép, esetleg magát a játéktárgyat is mellékelhetik a pályaműhöz.

Felnőtteknek ajánlásaink: az oktatási- és közművelődési intézményekben, egyesületi keretek közt olyan gyűjtő szakkörök, alkotókörök, táncházak, népdalkörök, néptánc csoportok, hangszeres előadók, hangszer készítő, tematikus önképző klubok, intézményi-, baráti társaságok működnek határon innen és túl, melyek az élő tárgyi és szellemi hagyomány és népművészet helyi értékeinek felfedezését és újraértelmezését tűzik ki célul. Arra ösztönözzük a szakkörbe járókat, hogy helyi hagyományaikat, lakóhelyük vagy egy kiválasztott táj népi kultúrájának összegyűjtött elemeit dolgozzák fel egyénileg vagy csoportosan. Gyűjtéseik a regionális stílus és jellemzők átmentéséhez és újra-értelmezéséhez kiindulópontot képezhetnek. A saját szülőföldjük, vagy egy kiválasztott néprajzi táj, egy település élő népművészetének jellemzőit és a különböző, a használatra is vonatkozó részleteket is írják le, gazdagon dokumentálják a jelenkorban készült és archív képekkel, filmekkel és hangzó anyagokkal. A gyűjtés során vegyék figyelembe a vizsgálatuk tárgyában már kiadott (pl. múzeumok gyűjteményéből közreadott) szakírásokat és/vagy a felkutatható magán- és személyes gyűjteményeket, a helyben megtekinthető tárgyi és szellemi emlékeket és a korosztályok jellemzőit is. Gyűjtéseik alapján hasonlítsák össze a gyűjtött emlékek különböző korszakokban családon és/vagy közösségen belül elfoglalt helyét is. A gyűjtéseik fényében vizsgálják meg kisugárzó központokat és/vagy egy-egy alkotó vagy előadó személyiségjegyeit, alkotásmódját, repertoárját, az alkotó tevékenység eseteirásait és esztétikumát.